

رسانه کارگردانان

علیرضا محمودی

عکس: عطالله طاهر کناره

پنجشنبه شلوغ پردیس ملت

فیلم‌های کارگردانان جوان مورد توجه اهالی رسانه قرار گرفت

کیانوش عیاری و شادروان رضا صفایی سال‌ها در همسایگی هم در یکی از مجتمع‌های مسکونی مرکز تهران زندگی می‌کردند. اگر صفایی را بهترین نمونه برای شناخت جایگاه کارگردان در سینمای نیمه صنعتی قبل از انقلاب بدانیم، عیاری بهترین مصداق برای کارگردانی است که در شرایط سینمای نیمه‌اداری بعد از انقلاب بالیده‌اند. این دو کارگردان همسایه در حالی که به ظاهر هیچ ارتباط و همسویی با هم ندارند و به عبارتی با هیچ چسب و سربشی بهم وصل و چسب نمی‌شوند، اما در یک نقطه مهم در بیان علایق و سلاقی سینمایی بهم نزدیک می‌شوند: ستایش از شادروان رضا بیک ایمانوردی به عنوان یک اجراکننده کامل.

بسیاری از علاقه‌مندان و دنبال کنندگان عیاری از سخنان او در ستایش از بیک ایمانوردی جا خورده‌اند، اما مسئله عیاری در ستایش از بیک ایمانوردی تأکید بر ابزاری است که بازیگر با چهره و بدن در اختیار کارگردان قرار می‌دهد. ابزاری که از مسیر نمایشگری به بیان و بیانگری می‌رسد. عیاری بارها پیش از این با نگویش بازیگرانی که بیانگری را در بازیگری مقدم بر هر چیزی می‌دانند، تأثیر و تأثرات ایده‌های تئاتری در میان بازیگران ایرانی برای نزدیک شدن به نقش و اجرا در سینما را مخرب‌ترین بخش محصول بازیگری در سینمای ایران توصیف کرده. او با تأکید بر کار بیک ایمانوردی قصد دارد بر اهمیت پاک بودن ضمیر بازیگر از تئوری و رهایی ظاهر بازیگر از تمرین و تکرار صحه بگذارد. رضا صفایی بارها در کتاب خاطرات سینمایی خود از بی‌آلایسی بیک ایمانوردی گفته و او راستوده.

برای صفایی در یک پروژه تولید دو هفته‌ای یک فیلم تجاری درباره برشی از زندگی عاطفی یک شخصیت خیالی که با کمک الگوهای روایی ملودرام فارسی چهره ستاره‌ها بسته‌بندی و عرضه می‌شود و چه برای عیاری در یک پروژه چندساله درباره همه زندگی یک شخصیت واقعی که با کمک عبور از الگوهای روایت تاریخی فارسی چهره بازیگران آشنایی زدایی می‌شوند، هدف ثبت نگاهی است که با آن سور عشق و سوز نفرت معنی و رمز سینما با همه هنرها دیوار کشی می‌شود. این نگاه محصول عمیق‌ترین و حرفه‌ای‌ترین رابطه کارگردان با بازیگر است.

رضا صفایی و کیانوش عیاری علاوه بر شماره پلاک مجتمعی که در آن زندگی می‌کردند در ستایش فهم مشترک از بازیگری سینما هم بهم می‌رسند.

عکس نوشت

سومین سیمرغ

۲۲ بهمن ۱۳۸۲. تالار وحدت. اختتامیه بیست و سومین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم فجر. خسرو شکیبایی برای بازی در فیلم «سالاد فصل» ساخته فریدون جیرانی سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش دوم مرد را از محمدعلی نجفی دریافت می‌کند. این عکس را شهید محمد کرلایی احمد در حالی گرفته که در کنار نام شکیبایی از شهاب حسینی، اسماعیل سلطانیان، محسن قاضی‌مرادی و اسماعیل خلج به عنوان نامزدهای دیگر این بخش نام برده شده بود. حمید دهقانپور، عزیز ساعتی، فرامرز قریبیان، حسین کرمی، منوچهر محمدی، داریوش مهرجویی و محمدعلی نجفی داوران بخش مسابقه سینمای ایران این دوره بودند. این سومین سیمرغی بود که زنده یاد خسرو شکیبایی بعد از «هامون» و «کیمیا» به خانه برد.

